

Совет Старочукалинского
сельского поселения Дрож-
жановского муниципального
района Республики Татарстан

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль
районы Иске Чокалы
авыл жирлеге Советы

422480 Республика Татарстан с.Старые Чукалы ул.Коминтерна д.21 тел/факс 34-1-12
ОГРН 1021606556850 ИНН 1617000612

Иске Чокалы

РЕШЕНИЕ

28 июнь 2021 ел

Татарстан Республикасы Чүпрәле
муниципаль районы Иске Чокалы авыл
жирлегендә гавами тыңлауларын
(жәмәгать фикер алышуларын)
оештыру һәм үткәрү тәртибе
турындагы нигезләмәне раслау хакында

КАРАР

№9/1

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл
жирлегендә яшәүчеләр катнашында жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча
муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышу, кеше
хокукларын саклау өчен, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның
гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы
Федераль закон, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Татарстан
Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл жирлеге Уставы
нигезендә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы
авыл жирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ.**

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы
авыл жирлегендә гавами тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру
һәм үткәрү тәртибе турындагы нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы
авыл жирлеге территориясендә гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү турында
гы Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл
жирлеге Советының 2012 елның 4 июлендәге 14/3 номерлы карары белән
расланган нигезләмәнең үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә дип
билгеләргә.

Татарстан Республикасы

Чүпрәле муниципаль районы

Иске Чокалы авыл жирлеге башлыгы:

Р.Р.Низамутдинов

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль
районы Иске Чокалы авыл
жирлеге Советы карары
белән расланган
28.06.2021 №9/1

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл
жирлегендә гавами тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм
үткәрү тәртибе турындагы Нигезләмә

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы
Иске Чокалы авыл жирлегендә (алга таба - нигезләмә) гавами тыңлауларны
(жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм уздыру тәртибен Россия
Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы,
«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары
турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм
Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Уставы нигезендә
эшләнде

Бүлек 1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

Статья 1. Төп төшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

гавами тыңлаулар - Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы
Иске Чокалы авыл жирлегендә яшәүчеләрнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләр
буенча муниципаль хокукый актлар проектларын гавами фикер алышу юлы
белән жирле үзидарә органнары тарафыннан карарлар кабул итү процессында
катнашу хокукларын гамәлгә ашыру формасы, шулай ук федераль законнарда,
әлеге Нигезләмәдә беркетелгән мәсьәләләр буенча фикер алышу өчен;

инициатив төркем - ачык тыңлауларда катнашу хокукына ия Россия
Федерациясе гражданны яисә гражданны төркеме;

жәмәгатьчелек вәкиле - физик зат, шул исәптән гавами тыңлауларда
катнашучы карала торган мәсьәлә турында фикер алышуда катнашырга
хокуклы юридик затлар, берләшмәләр вәкилләре. Жәмәгатьчелек вәкилләренә
хезмәт вазыйфалары нигезендә жирле үзидарә яки дәүләт хакимияте
органнарын тәкъдим итүче яисә алар эшчәнлегендә катнашучы, түләүле
шартнамә нигезендә халык алдында тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр
буенча карарлар кабул итүче затлар керми;

ачык тыңлауларда катнашучылар-жирле үзидарә органнары һәм аларның
вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, ачык тыңлаулар экспертлары, ачык
тыңлауларны уздыру буенча оештыру комитеты әгъзалары;

гавами тыңлауларда катнашучылар-жирле үзидарә органнары һәм аларның
вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, әлеге Нигезләмәнең 6 статьясында
билгеләнгән срокта гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча чыгыш ясау өчен
оештыру комитетына үзләренәң гаризаларын тапшырганнар;

оештыру комитеты - Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы
Иске Чокалы авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының вазыйфай

затларыннан, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл жирлеге Советы депутатларыннан, жәмәгатьчелек вәкилләреннән паритет башлангычларда тупланган гавами тыңлауларны эзерләү һәм үткәрү буенча оештыру гамәлләрен гамәлгә ашыручы коллегияль орган;

ижтимагый контроль максатларында ижтимагый әһәмияткә ия мәсьәләләр, шулай ук жирле үзидарә органнары карарлары проектлары буенча фикер алышуда жирле үзидарә органнарының һәм оешмаларның вәкаләтле затлары, гражданның һәм ижтимагый берләшмәләрнең мәнфәгатьләре тиешле карар белән кагыла торган вәкилләре катнашында жәмәгатьчелек фикер алышулары.

Гавами тыңлаулар эксперт-ачык тыңлаулар мәсьәләләре буенча махсус белемгә ия һәм бу статуста вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән зат. Эксперт халык алдында тыңлаулар мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәрне язмага тапшыра һәм аларны аргументацияләү өчен фикер алышуларда катнаша.

Статья 2. Гавами тыңлауларна үткәрү максатлары

Ачык тыңлаулар түбәндәге максатларда үткәрелә:

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл жирлегенә жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукий актлар проектларын тикшерү;

гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу;

Гавами тыңлаулар нәтижеләрен эзерләү, үткәрү һәм билгеләү экспертларның ачыклығы, хәбәрдарлыгы, ихтыярлылыгы, бәйсезлеге принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Статья 3. Гавами тыңлауларга чыгарыла торган сораулар

1. Ачык тыңлаулар жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча үткәрелә. Халык тыңлауларының нәтижәсе жирле үзидарә органнары өчен тәкъдим итү характерына ия.

2. Гавами тыңлауларга түбәндәге сораулар чыгарыла:

1) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл жирлеге Уставы проекты (алга таба-Устав), шулай ук Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл жирлеге Советы карары проекты, Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, конституция (устав) яисә Россия Федерациясе субъекты законнары нигезләмәләрен төгәл яңадан күрсәтү формасына үзгәрешләр кертү очракларыннан тыш,

2) жирле бюджет проекты һәм аның үтәләше турында хисап;

3) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл жирлегенә социаль-иқтисадый үсеше стратегиясе проекты;

4) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл жирлеген үзгәртеп кору турындагы сораулар, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл жирлеген үзгәртеп кору өчен тавыш бирү юлы белән я жыеннарда белдерелгән

муниципаль берәмлек халкының ризалыгын алу таләп ителә;

5) генераль план проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты, территорияне планлаштыру проекты, территорияләрне межалау проекты, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проекты, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проект, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турындагы карар проекты, капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелеш, реконструкцияләү, жир участкаларын һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү мәсьәләләре буенча карар проекты, жирдән файдалану һәм тйзелеш алып баруның расланган кагыйдәләре булмаганда рөхсәт бирү турында карар проекты.

3. Бер үк вакытта берничә мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар үткәрү рөхсәт ителә, әгәр бу һәр мәсьәләне һәр яклап һәм тулы фикер алышуга комачауламаса.

4. Ачык тыңлауларны оештыру һәм уздыру, әгәр Россия Федерациясе законнарында башкача билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслана.

Статья 4. Гавами тыңлауларның инициаторлары

Гавами тыңлаулар Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл жирлеге Советы (алга таба - Совет), Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл жирлеге башлыгы (алга таба - башлык) инициативасы буенча регламент нигезендә үткәрелә. Халык алдында тыңлаулар үткәрү буенча халык инициативасы Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы территориясендә кимендә 15 кеше булган 18 яшькә житкән һәм даими яшәүче гражданнар төркеменнән чыгып эш итәргә мөмкин.

Бүлек 2. ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРЫН БИЛГЕЛӘУ

Статья 5. Гавами тыңлауларны билгеләү

1. Халык яисә совет инициативасы буенча үткәрелә торган гавами тыңлаулар Совет тарафыннан, ә контракт нигезендә үз вәкаләтләрен башкаручы Башкарма комитет башлыгы яисә житәкчесе инициативасы белән - Башлык тарафыннан билгеләнә.

Ачык тыңлаулар Россия Федерациясе законнары белән жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кертелгән мәсьәләләр буенча үткәрелә.

2. Халык алдында тыңлаулар үткәрү турында халык инициативасын тәкъдим итү һәм инициативага ярдәм итү өчен кимендә 50 кешедән торган инициатив төркем төзелә.

2.1. Инициатив төркем Советка тәкъдим итә:

- Ачык тыңлаулар мәсьәләсен күрсәтеп, ачык тыңлаулар билгеләү һәм аларны уздыру зарурлыгын нигезләү турында гариза, № 1 кушымта нигезендә, гражданнарның инициатив төркеме вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган гариза; ;

- муниципаль хокукый акт проекты (аны ачык тыңлауларда карауга кертелгән очракта);

- муниципаль хокукый актны кабул итү кирәклегенә нигезләмәсен үз

эченә алган аңлатма язуы, аның максатлары һәм төп нигезләмәләре (гавами тыңлауларда карауга кертелгән очракта);

- финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итә торган муниципаль хокукый актны гавами тыңлауларда карауга керткән очракта);

- №2 кушымта нигезендә гражданнарның инициатив төркеме Исемлеге ;

- инициативалы төркем төзү турында карар кабул ителгән жыелыш беркетмәсе.;

- гражданнарның инициатив төркемен булдыру турында Карар кабул ителгән жыелыш беркетмәсе;

- инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, инициатив төркем тарафыннан тапшырылган документлар исемлеге, шулай ук муниципаль хокукый акт проектының нотыкчысы күрсәтелгән (муниципаль хокукый акт проекты гавами тыңлауларда карауга керткән очракта) озату хаты.

Гариза һәм беркетмәгә рәислек итүче (гражданнарның инициатив төркеме вәкиле) һәм инициатив төркем жыелышы секретаре тарафыннан имза салынырга тиеш.

2.2. Әгәр Советыка әлеге статьяның 2.1 пунктчасындагы барлык документлар бер үк вакытта тәкъдим ителсә гариза бирелгән дип санала.

2.3. Советка гариза һәм аңа кушып бирелә торган документлар керткән көннән алып 30 көн эчендә, инициатив төркем ачык тыңлаулар үткөрү инициативасын хуплаучы (әлеге Нигезләмәнең 3 нче кушымтасы нигезендә), Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районында 18 яшькә житкән һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Иске Чокалы авыл жирлегә территориясендә даими яшәүче кимендә 500 имза белән яшәүчеләрнең имзалары жыелырга һәм тапшырылырга тиеш.

Имзалар советка ачык тыңлаулар үткөрү турында инициативаны тәкъдим итү турында гариза биргән көннән соң килүче көннән жыелырга мөмкин. Кулга язылмаган ысул белән яки карандаш белән мәгълүматны язылу кәгазенә кертү рөхсәт ителми. Гражданнар турында тиешле белешмәләрдә һәм аларны язылу кәгазенә һәм таныклык язуына кертү даталарында төзәтмәләр гражданнар һәм имза жыючылар тарафыннан әйтелгән булырга тиеш.

2.4. Совет эшче төркем төзи һәм язылу кәгазьләрен биргән көннән алып 10 көн эчендә тапшырыла торган белешмәләргә тикшерү үткәрә.

Имзаларны һәм язылу кәгазьләрендәге мәгълүматларны тикшерү нәтижәләре буенча имза гамәлдә яки гамәлдә түгел дип танылырга мөмкин. Имза гамәлдә, әгәр әлеге Нигезләмә нигезендә аның гамәлдә түгеллеге билгеләнмәгән булса.

Имзалар жыю һәм (яки) кул кую кәгазен рәсмиләштерү тәртибен бозып жыелган имзалар дәрәс түгел дип түбәндәге очракта таныла:

1) имзалар жыю чорыннан тыш жыелган имзалар;

2) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл жирлегә территориясендә 18 яше тулмаган һәм даими яшәүче затларның имзалары;

3) кул кую кәгазенә үз имзасын үз кулы белән кертү датасын күрсәтмичә гражданнар имзалары;

4) имзалар, алар турында белешмэләр карандаш белән куелса, кулдан язылмаган булса;

5) гражданның турында тиешле белешмэләрдә һәм аларны язылу кәгазенә кергән даталарында төзәтмәләр белән имзалар, әгәр бу төзәтмәләр гражданның, имза алучылар тарафыннан махсус әйтелмәгән булса,;

6) әлеге Нигезләмәгә 3 нче кушымта таләпләренә туры килми торган имза кәгазендәге барлык имзалар.

Тикшерү нәтижәләре имза кую кәгазьләрен тикшерү беркетмәсе белән рәсмиләштерелә (№4 кушымта).

2.5. Советның чираттагы утырышында, подписка кәгазьләре килгән көннән 15 көн эчендә, гавами тыңлаулар билгеләү турында я гавами тыңлаулар билгеләү турында гаризаны кире кагу турында Карар кабул ителә:

1) гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр, әлеге Нигезләмәнең 3 статьясында каралган очрактан тыш, жирле үзидарә органнары компетенциясенә керми.

2) тәкъдим ителгән гамәлдәге имзалар саны халык алдында тыңлаулар үткөрү турындагы инициативаны күрсәтү өчен җитәрлек түгел.

2.6. Ачык тыңлаулар билгеләү турындагы гаризаны кире кагу, баш тарткан җитешсезлекләргә бетерү шарты белән, гавами тыңлаулар билгеләү өчен инициатив төркем тарафыннан документларны кабат кергән өчен киртә түгел.

2.7. Ачык тыңлауларны билгеләү турындагы мәсьәлә Совет Регламенты нигезендә карала.

2.8. Ачык тыңлаулар билгеләү турында гариза кире кагылган очракта, Совет эш көннәрендә исәпләнә торган 5 көнлек срокта гражданның инициатив төркеме вәкаләтле вәкиле адресына язмача дәлилләнгән хәбәрнамә жиберә.

3. Совет, башлык, гавами тыңлауларны билгеләгәндә, тыңлаулар уздыру вакыты, вакыты һәм урыны, оештыру комитеты составы, тәкъдимнәргә исәпкә алу һәм муниципаль хокукый акт проекты турында фикер алышуда гражданның катнашуы тәртібе турында гавами тыңлауларга чыгарылуы тиешле муниципаль актлар кабул итә.

Ачык тыңлауларны үткөрү датасы-гавами тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый акт кабул ителгән көннән 30 көн эчендә билгеләнә, әгәр федераль законнарда, Уставта һәм әлеге Нигезләмәдә башкача билгеләнмәгән булса.

Статья 6 Гавами тыңлаулар турында мәгълүмат

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл җирлегендә яшәүчеләргә гавами тыңлауларны билгеләп кую турында мәгълүмат гавами тыңлауларны массакүләм мәгълүмат чараларында, рәсми сайтта һәм (яисә) башка мәгълүмати системаларда халык тыңлауларын үткөрү көненә (федераль законнарда, Устав, әлеге Нигезләмәдә башкасы каралмаган булса) календарь көннәрендә исәпләнә торган мәгълүмати стендта бастырып чыгару юлы белән гамәлгә ашырыла.

1.1 Ачык тыңлауларның нәтижәләре массакүләм мәгълүмат чараларында, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл җирлегенә рәсми сайтында һәм (яки) башка мәгълүмат системаларында һәм мәгълүмат стендларында басылып чыга.

Мәгълүмати стендлар, мәгълүматтан файдаланучыларны мәгълүмат белән тәэмин итү мөмкинлеген исәпкә алып, Яхшы карала торган урыннарда жиһазландырыла.

Мәгълүмат стендларын урнаштыру эргономика таләпләре нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш, ул кулланучының мәгълүматны озак вакытлар уңайсыз хәлдә калдырырга мәжбүр булуын искәртә.

Мәгълүмати стендларны төсле бизәү эстетик таләпләргә туры килергә тиеш. Мәгълүмати стендлар А4 форматындагы карманнар белән жиһазландырылырга мөмкин, аларда мәгълүмат битләре урнаштырылган.

2. Проект экспозициясен үткөрү мәйданчыгы, ачык тыңлауларда яки жәмәгать фикер алышуларында каралырга тиеш, шулай ук проект экспозициясенә килүчеләргә консультация бирү вакыты, килештерү буенча гавами тыңлаулар яисә жәмәгать фикер алышулары үткөрү турында хәбәр итүгә кертелә.

Экспозиция эше чорында килүчеләр өчен консультацияләр оештырыла, проект турында басма мәгълүмати материаллар таратыла. Экспозициягә килүчеләр, экспозициягә килүчеләрне исәпкә алу һәм тәкъдимнәр, искәرمәләр язу өчен, фикер алышына торган проектка, мәсьәләгә язма рәвештә тиешле китапка (журнал) үз тәкъдимнәрен, искәرمәләрен кертәргә хокуклы.

Проект экспозицияләрендә тәкъдим ителә:

- проект;
- проектка аңлатма язуы;
- Россия Федерациясе законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары нигезендә алынган килешүләрнең күчәзмәләре;
- массакуләм мәгълүмат чараларының ял көннәре күрсәткечләрен күрсәтеп, проект буенча гавами тыңлаулар яки ижтимагый фикер алышулар үткөрү турында мәгълүмат хәбәрен бастырып чыгару күчәзмәсе;
- проектны әзерләүне (эшләүне) оештыручы шундый материалларны биргән очракта, гражданнырга фикер алышына торган проект буенча мәгълүмат бирү максатларында бүтән мәгълүмати һәм демонстрацион материаллар.

Глава 3. ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРГА ӘЗЕРЛЕК ҺӘМ ҮТКӨРҮ

Статья 7. Халык тыңлауларын әзерләү һәм үткөрү

1. Ачык тыңлаулар муниципаль берәмлек халкы өчен уңайлы вакытта үткәрелә (эш көннәре буенча 11.00 сәгаттән 18.00 сәгаткә кадәр ачык тыңлаулар үткәрергә тәкъдим ителә). Оештыру комитеты тыңлауларда катнашырга теләүчеләргә тыңлаулар үткәрелә торган бинага киртәләрсез керү мөмкинлеген тәэмин итәргә бурычлы.

Ачык тыңлаулар уздырылган көнне оештыру комитеты ачык тыңлауларда катнашучыларны теркәүне оештыра.

2. Ачык тыңлауларда оештыру комитеты рәисе рәислек итә. Рәислек итүче ачык тыңлауларны ача, гавами тыңлауларның мәсьәләләрен (мәсьәләләрен), тыңлауларны үткөрү тәртибе буенча тәкъдимнәрен игълан итә, үзен, секретарен һәм экспертларын тәкъдим итә, тыңлауларны үткөрү инициаторларын күрсәтә. Оештыру комитеты секретаре ачык тыңлаулар беркетмәсен алып бара.

3. Рәислек итүче фикер алышу үткәрелә торган мәсьәләне игълан итә һәм

гавами тыңлауларны уздыру инициаторлары тарафыннан вәкаләтле затка, экспертларга, шулай ук гавами тыңлауларда катнашучыларга сүз бирә. Чыгышларның чираты оештыру комитеты теркәгән гаризалар бирү чираты белән билгеләнә.

4. Тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән экспертлар, үз тәкъдимнәрен төшерергә һәм (яки) гавами тыңлауларда катнашучылар күрсәткән тәкъдимнәргә кушылырга хокуклы.

Фикер алышу нәтижәләре буенча, гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан төшерелгән тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрдән тыш, жирле эһәмияттәге мәсьәләләрне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча бердәм тәкъдимнәр һәм рекомендацияләр исемлеге төзелә.

5. Йомгаклау документын төзегәннән соң рәислек итүче тәкъдимнәр һәм рекомендацияләр белән жирле эһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итүнең йомгаклау вариантын тавышка куя. Ачык тыңлаулардагы карарлар ачык тавыш бирү юлы белән тыңлауларда катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә. Тыңлауларда катнашкан һәр кеше бер тавышка ия, ул жирле эһәмияттәге мәсьәләне хәл иткән өчен бирә, аңа каршы яки тавыш бирүдән тыела. Тавыш бирү нәтижәләре беркетмәгә кертелә. Беркетмәгә ачык тыңлауларның рәисе һәм сәркатибе кул куя.

6. Ачык тыңлаулар беркетмәсе нигезендә, эш көннәрендә исәпләнә торган 3 көнлек срокта, гавами тыңлаулар уздырылган көннән соң, гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә төзелә (6 нчы кушымта), анда күрсәтелә:

- 1) ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәлә (сораулар);
- 2) ачык тыңлаулар үткәру инициаторы;
- 3) гавами тыңлауларны билгеләп кую турында хокукый актның датасы, номеры һәм атамасы, шулай ук аны бастырып чыгару (халыкка житкерү) датасы;
- 4) ачык тыңлауларны үткәру датасы, вакыты һәм урыны;
- 5) ачык тыңлаулар үткәргән оештыру комитеты;
- 6) ачык тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгыш ясау хокукына ия булучылар турында мәгълүмат;
- 7) гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан төшерелгән тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрдән тыш, жирле эһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрнең бердәм исемлеге;
- 8) жирле эһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты;
- 9) ачык тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре.

7. Ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә оештыру комитеты рәисе һәм Секретаре тарафыннан имзалана һәм гавами тыңлаулар уздырылган көннән алып, эш көннәрендә исәпләп чыгарылырга (халыкка житкерелергә) 3 көнлек срокта бастырылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.

8. Ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә гавами тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча карар кабул итү өчен жаваплы жирле үзидарә органы тарафыннан мәжбүри каралырга тиеш. Карау нәтижәләре мәжбүри тәртиптә гавами тыңлаулар инициаторларына, жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмәне караган көннән алып, 3 көнлек срокта бастырып чыгару (халыкка житкерү) юлы белән муниципаль берәмлек халкына кадәр житкерелә.

9. Ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә, законнарда билгеләнгән очраклардан тыш, тәкъдим итү характерына ия

Бүлек 4. МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕК УСТАВЫ ПРОЕКТЫ, ЖИРЛЕ БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫНА, АНЫҢ ҮТӘЛЕШЕ ТУРЫНДАГЫ ХИСАПКА ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТУРЫНДА СОВЕТ КАРАРЫ ПРОЕКТЫ, МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕ ҮЗГӘРТЕП КОРУ ТУРЫНДАГЫ МӘСЬӘЛӘ, МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКЛӘРНЕҢ ГЕНЕРАЛЬ ПЛАННАРЫ ПРОЕКТЛАРЫ БУЕНЧА ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР ОЕШТЫРУ ҺӘМ УЗДЫРУ ҮЗЕНЧӘЛЕКЛӘРЕ

Статья 8. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Уставы проектын һәм уставка үзгәрешләр кертү турында Совет карары проектын гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Устав проектын һәм уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проектын, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм Уставта каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

2. Устав проектын һәм уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проектын Совет тарафыннан аны кабул итү турындагы мәсьәләне караганчы 30 көннән дә соңга калмыйча рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка житкереләргә) тиеш. Бер үк вакытта күрсәтелгән проект буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибе, гражданның аны тикшерүдә катнашу тәртибе, шулай ук проект буенча гавами тыңлаулар билгеләү турында Совет карары басыла.

Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проектын буенча тәкъдимнәрне рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү), шулай ук уставка Уставны әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл яңадан күрсәтү формасына үзгәрешләр кертелгән очракта, гражданның аның фикер алышуында катнашу тәртибе таләп ителми.

3. Устав проектын яки Советның Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карары проектын буенча ачык тыңлаулар уставта билгеләнгән срокларда, әмма күрсәтелгән проектлар бастырылганнан соң 10 көннән дә соңга калмыйча үткәрелә.

4. Устав проектын яисә муниципаль берәмлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт проектын буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган-оештыру комитеты.

Статья 9. Жирле бюджет проектын һәм аның үтәләше турындагы хисапны гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Жирле бюджет проектын һәм аның үтәләше турында еллык хисап, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, башка федераль законнарда, Уставта каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

2. Жирле бюджет проектын һәм жирле бюджет үтәләше турындагы хисап

буенча гавами тыңлаулар үткөрүне гамәлгә ашыручы орган-оештыру комитеты.

Жирле бюджет проекты һәм жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар билгеләү турында Карар кабул итүче орган булып муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тора.

3. Жирле бюджет проекты, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар билгеләү турындагы карарлар алар кабул ителгәннән соң 10 көн эчендә басылып чыгарга тиеш.

4. Жирле бюджет проекты, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар жирле бюджет проекты (жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап) басылып чыкканнан соң 15 календарь көннән дә соңга калмыйча уздырыла.

Статья 10. Муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый үсеше стратегиясе проектын гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

Муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый үсеше стратегиясе проектларына кагылышлы мәсьәләләр "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда, "Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында" 2014 елның 28 июнендәге 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларга чыгарыла.

Статья 11. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләне гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар, күрсәтелгән Федераль законның 13 статьясындагы 5 өлешеннән тыш, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралган очракларда үткәрелә.

2. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган-оештыру комитеты.

Статья 12. Муниципаль берәмлекләрнең территориаль планлаштыру документлары проектлары буенча ижтимагый фикер алышуларда, гавами тыңлауларда мәсьәләләрне карау үзенчәлекләре

Генераль планнар, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләрне межалау проектлары, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объекттын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары, капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, үзгәртеп коруның иң чик параметрларыннан читләштерүгә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары, жир кишәрлегеннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү мәсьәләләре, жирдән файдалану һәм төзелеш.

Жирлекләрнең генераль планнары, шәһәр округларының генераль планнары проектлары буенча жәмәгәтчелек фикер алышуларын, ачык тыңлауларын оештыру һәм үткөрү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шәһәр

төзелеше кодексының 28 статьясында китерелгән .

Жирлекләрнең генераль планнары, шәһәр округларының генераль планнары проектлары һәм жирлекләрнең генераль планнарына, шәһәр округларының генераль планнарына үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар (алга таба - ижтимагый фикер алышулар яки гавами тыңлаулар) буенча жәмәгать тыңлаулары яисә гавами тыңлаулар муниципаль берәмлекнең һәр торак пункттында үткәрелә.

Жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларда катнашучыларны жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларда катнашу өчен тигез мөмкинлекләр белән тәэмин итү максатларында жәмәгатьчелек фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларын үткәргәндә торак пункт территориясе бер өлешкә бүленергә мөмкин.

Жәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә бастырылган көнгә кадәр муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм бер айдан кимрәк һәм өч айдан да артмаска тиеш.

Иске Чокалы авыл жирлегә башлыгы, ижтимагый фикер алышуларның яки ачык тыңлауларның нәтижәләре турында бәяләмәне исәпкә алып, карар кабул итә:

1. генераль план проекты белән килешү һәм аны муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органына жибәрү турында.;
  - 2) генераль план проекты кире кагу һәм аны эшләп бетерүгә жибәрү турында.
-

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль
районы Иске Чокалы авыл
жирлегендә ачык тыңлаулар
оештыру һәм үткәрү
тәртибе турында
нигезләмәгә 1 нче Кушымта

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль
районы Иске Чокалы авыл
жирлеге Советы

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР БИЛГЕЛӘУ ТУРЫНДА ГАРИЗА

50 кешедән торган инициатив төркем Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл жирлеге халкы инициативасы буенча халык алдында түбәндәге сораулар буенча ачык тыңлаулар уздырырга тәкъдим итә: _____

Ачык тыңлаулар үткәрү кирәклеген нигезләү: _____

_____

Кушымта (фактта тапшырыла торган документлар күрсәтелә):

- 1) муниципаль хокукый акт проекты (кертелгән очракта);
- 2) аңлатма язуы;
- 3) финанс-икътисадый нигезләү (муниципаль хокукый акт кертелгән очракта, аны гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итә);
- 4) гражданнарның инициатив төркеме Исемлеге;
- 5) жыелыш беркетмәсе, анда төзү турында Карар кабул ителде гражданнарның инициатив төркеме;
- 6) хат.

гражданнарның инициатив төркеме

вәкаләтле вәкиле _____

(подпись) (Ф.И.О.)

гражданнарның инициатив төркеме

секретаре _____

(подпись) (Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль
районы Иске Чокалы авыл
жирлегендә ачык тыңлаулар
оештыру һәм үткәрү
тәртибе турында
нигезләмәгә 2 нче Кушымта
Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль
районы Иске Чокалы авыл
жирлеге Советы

ИНИЦИАТИВ ТӨРКЕМ ӘГЪЗАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

N п/п	Фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм туган елы (18 яшендә-туу көне һәм ае)	Яшәү адресы (паспорт нигезендә яшәү)	Паспорт мәгълүматлары (сериясе, шәхесне раслаучы документ номеры, кем һәм кайчан бирелгән.	имза

Гражданнарның инициатив төркеме
вәкаләтле вәкиле _____

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль
районы Иске Чокалы авыл
жирлегендә ачык тыңлаулар
оештыру һәм үткәру
тәртибе турында
нигезләмәгә 3нче Кушымта

ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫНЫҢ ЯЗЫЛУ БИТЕ

Түбәндәге сорау буенча:

" _____ "

Без, түбәнрәк язылучылар, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы авыл жирлегенең халык инициативасы буенча ачык тыңлаулар үткәруне хуплыйбыз:

" _____ "

№ п/п	Фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм туган елы	18 яшьтәгеләргә туган елы (өстәмә -көнә һәм туган ай)	Яшәу адресы (паспорт нигезендә яшәү)	Паспорт мәгълүматлар ы (сериясе, шәхесне раслаучы документ номеры, кем һәм кайчан бирелгән.	Имза һәм дата

Язылу кәгазе таныклыым:

_____

(фамилия, имя, отчество, серия, номер и дата выдачи паспорта или документа, заменяющего паспорт гражданина, с указанием наименования или кода выдавшего его органа, адрес места жительства лица, собиравшего подписи, его подпись и дата ее внесения).

Гражданнарның инициатив төркеме

вәкаләтле вәкиле _____

_____

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль
районы Иске Чокалы авыл
жирлегендә ачык тыңлаулар
оештыру һәм үткәрү
тәртибе турында
нигезләмәгә 4нче Кушымта

ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫНЫҢ ЯЗЫЛУ БИТЛӘРЕН ТИКШЕРҮ БЕРКЕТМӘСЕ

Түбәндәге сорау буенча:

" _____ "

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы авыл жирлеге
Советына тәкъдим ителгән гражданның саны, ачык тыңлаулар үткәрү
инициативасын хуплаучы гражданның саны _____.

Сайлаучылар имзалары тикшерелде _____, алар арасынан
гамәлдә түгел _____ түбәндәге сәбәпләр буенча:

_____;

Гамәлдә булмаган имзалар саны - _____.

Советка фактта тәкъдим ителгәннәрдән гамәлдә булган имзаларның
гомуми саны _____.

Эшче төркем җитәкчесе _____
(подпись) (Ф.И.О.)

Эшче төркем әгъзалары _____
(подпись) (Ф.И.О.)

_____
(подпись) (Ф.И.О.)

_____
(дата, время)

Гражданның инициатив төркеме
вәкаләтле вәкиле _____
(подпись) (Ф.И.О.)

Гражданның инициатив төркеме
секретаре _____
(подпись) (Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль
районы Иске Чокалы авыл
жирлегендә ачык тыңлаулар
оештыру һәм үткөрү
тәртибе турында
нигезләмәгә 5нче Кушымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР БЕРКЕТМӘСЕ

" ____ " _____ 20__ г. N ____

с. _____

Гавами тыңлаулар _____ инициативасы белән
назначены _____ от _____ N ____
(муниципальный правовой акт)

_____ (наименование муниципального правового акта)

басылган (обнародованным): _____

Түбәндәге адрес бенча уздырылган: _____

_____ (дата проведения)

Оештыру комитеты: _____

Катнаштылар: _____

Рәислек итүче : _____

Секретарь:

Экспертлар:

_____ Гавами тыңлауларның катнашучылары: (теркәлгән катнашучылар)

_____ Гавами тыңлауларда чыгыш ясаучылар:

_____ (Ф.И.О.)

Тыңладылар:

1. _____ (Ф.И.О.)

2. _____ (Ф.И.О.)

3. _____ (Ф.И.О.)

(Ф.И.О.)

Телдэн һәм язма рәвештә кертелгән тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр саны

_____, шул исәптән:

N п/п	Тәкъдимнәр, күрсәтмәләр	Тәкъдим кертүче

Рәислек итүче _____

(подпись) (Ф.И.О)

Секретарь _____

(подпись) (Ф.И.О)

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль
районы Иске Чокалы авыл
жирлегендә ачык тыңлаулар
оештыру һәм үткөрү
тәртибе турында
нигезләмәгә бнчы Кушымта

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР НӘТИҖӘЛӘРЕ ТУРЫНДА БӘЯЛӘМӘ

" ___ " _____ 20__ г. с. _____

_____ инициативасы белән

Билгеләнгән:

(муниципальный правовой акт)

от _____ N _____

(наименование муниципального правового акта)

Халыкка җиткерелгән: _____

Түбәндәге адрес бәнча уздырылган: _____

_____

(дата проведения)

Ачык тыңлауларга чыгарыла торган сорау (сораулар)

_____

Ачык тыңлаулар үткөрү инициаторы

_____

Халык тыңлауларын үткөрү датасы, вакыты һәм урыны

_____

Халык тыңлауларын үткөрү датасы, вакыты һәм урыны

_____

Ачык тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгыш ясау хокукына ия булучылар турында мәгълүмат

_____

Гавами тыңлауларга чыгарылган җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне (мәсьәләләрне) хәл итү бунча тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрнең бердәм исемлегә:

Фикер алышуга чыгарылган сораулар		Экспертлар, катнашучылар тәкъдимнәре, күрсәтмәләре		күрсәтмәләр(тәкъдимнәр) кертелде (хупланды)	Искәрмә
N п/п	Сорауның формулировкасы	N п/п	тәкъдимннең тексты	Экспертларның (катнашучыны)	

	яки проект исеме				
1		1.1.			
		1.2			
2		2.1			
		2.2			
3		3.1.			
		3.2.			

Жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты:___

Ачык тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре:

әйе _____ (кеше)

юк _____ (кеше)

тоткарланган _____ (кеше)

Оештыру комитеты рәйсе _____

Оештыру комитеты секретаре _____